

Bundel van de Commissie Ruimte van 16 september 2020

Agenda bijlagen

agenda (G20-002194)

- 1 Opening en mededelingen
- 2 Kostenontwikkeling afval
  - Afval, ontwikkelingen en cijfers (20-0243573)
  - Presentatie kostenontwikkeling rc EFO/Ruimte 16-9-20 (G20-002238)
- 3 Sluiting

GRIFFIE

Aan de leden van de raadscommissie Ruimte
Aan de leden van de raadscommissie EFO
Aan wethouders Snijders en Van der Stee

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Verdilaan 7
2671 VW NAALDWIJK
(0174) 673 316
griffie@gemeentewestland.nl
www.gemeentewestland.nl

DATUM 16-09-2020	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N) meerdere
CONTACTPERSOON C.L. de Weerdt		CLUSTER Griffie	TELEFOONNUMMER (0174) 673 076	DATUM VERZONDEN 16-09-2020
ONDERWERP agenda gecombineerde raadscommissie Ruimte & EFO 16 september 2020				

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de gecombineerde vergadering van de raadscommissie Ruimte en de raadscommissie EFO van **16 september 2020 om 20.30 uur, locatie Raadzaal te Naaldwijk.**

Agendapunt	Stukken	Aard agendapunt/nadere informatie
1. Opening	Bijgevoegd	Opening door de voorzitter en mondelinge mededelingen van de voorzitter
2. Kostenontwikkeling afval	Bijgevoegd	Ter bespreking Wethouders Snijders en Van der Stee zijn uitgenodigd om bij dit punt aanwezig te zijn.
3. Sluiting		Sluiting door de voorzitter.

Met vriendelijke groet,

De heer C. van der Mark
voorzitter van de raadscommissie EFO

Aan de raad van de gemeente Westland

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			20-0243573	
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
J.W.J. van Sintmaartensdijk		Ruimte	(0174) 672 559	11 SEP. 2020
ONDERWERP				
Kostenontwikkeling afval				

Geachte raad,

Met deze brief informeren wij u over de kostenontwikkeling van afval zoals eerder in de perspectiefbrief is aangekondigd. Om de kosten helder en inzichtelijk te krijgen en een prognose te maken voor de kostenbegroting van 2020 en 2021 is een taskforce ingericht. De taskforce heeft onderzoek gedaan naar de sterke kostenstijging en wat de gevolgen zijn voor het tarief van de afvalstoffenheffing.

Wij moeten helaas constateren dat de totale kosten voor afval vanaf 2018 (begroting) tot 2021 (nieuwe raming) zijn toegenomen met € 6 mln. Wij constateren ook dat het tarief voor de afvalstoffenheffing al jarenlang niet kostendekkend is. De afgelopen jaren hebben wij dit vol kunnen houden omdat er voldoende reserve was. In 2019 werd nog rekening gehouden met een onttrekking van € 6 ton om het saldotekort te compenseren, maar door het grotere tekort in de jaarrekening 2018 was de reserve afvalstoffenheffing al voortijdig leeg.

Voor de toegenomen kosten zijn vijf belangrijke oorzaken aan te wijzen. De eerste grote oorzaak is het nieuwe contract voor het inzamelen van huishoudelijk afval dat in 2019 is afgesloten met Renewi. Hierover is de commissie EFO in februari 2019 geïnformeerd. Renewi was de enige inschrijver. Na langdurig onderhandelen is begin 2019 het nieuwe contract getekend en hebben wij de sterk gestegen prijzen moeten accepteren. De stijging was groter dan dat wij in de begrotingswijziging van 2019 hebben meegenomen. Bij de jaarrekening 2019 hebben wij u dit verklaard.

De tweede oorzaak van de kostenstijging zit in het nieuwe contract voor het ophalen van oud-papier met HVC. Eind 2019 verbrak Peute Papierrecycling de voor de gemeente gunstige concessie-overeenkomst door gebruik te maken van de opzeggingsmogelijkheid. Peute maakte gebruik van vrijwilligers. Die mogelijkheid wilden wij doorzetten bij het nieuw af te sluiten contract met HVC. HVC liet echter op een laat tijdstip weten niet te kunnen c.q. te willen werken met vrijwilligers. Aangezien er geen beter alternatief was, konden wij niet anders dan de overeenkomst met HVC sluiten.

De derde oorzaak is gekoppeld aan de verkoop van de gemeentewerf 's-Gravenzande. Door de sluiting van de gemeentewerf zijn de openingstijden van de andere twee werven verruimd. Hierdoor kon de bezetting niet meer met eigen personeel worden opgevangen en is een contract met Patijnenburg afgesloten. Dit resulteerde in een toename van de exploitatiekosten.

In januari 2019 heeft het Rijk de verbrandingsbelasting op restafval flink verhoogd (van € 13,21 naar € 32,12 per ton) wat doorwerkt in de tarieven voor verwerking van de huishoudelijke afvalstromen. Doordat daarnaast ook de volumes van afvalstromen in 2019 toenamen, werkte deze tariefstijging extra door in de kosten.

Tot slot zien we jaarlijks een toename van (grof)afvalstromen. Dit leidt ook tot hogere inzamelings- en verwerkingskosten. De coronacrisis heeft er daarnaast toe geleid dat de afgelopen maanden meer bezoekers bij de milieustraten afval kwamen brengen. Het betrof meer afval dan in dezelfde periode vorig jaar.

Bovenstaande oorzaken hebben tot gevolg dat voor dit jaar een kostenstijging van € 2,8 mln. moet worden verwerkt in de prorap en dat het tarief afvalstoffenheffing zou moeten stijgen met circa 31% om kostendekkend te zijn. We realiseren ons dat de boodschap allerminst prettig is om aan u mede te delen. In het bestuursakkoord hebben wij immers als uitgangspunt opgenomen dat wij de woonlasten voor onze inwoners gemiddeld genomen niet meer willen laten stijgen dan met het inflatiepercentage. Dit blijkt nu niet haalbaar.

Wij hebben diverse klachten van burgers ontvangen over de aanloopproblemen met het ophalen van oud-papier en plastic. In de media zijn hierover ook berichten verschenen. Deze aanloopproblemen zijn verholpen en we hebben onze processen daarop aangepast. Wij hechten er aan om te benadrukken dat de kostenstijgingen niet het gevolg zijn van deze problemen bij de inzameling.

Wij begrijpen dat deze brief meer toelichting vraagt. In de bijlage geven wij u alvast inzicht in de ontwikkeling van de kosten vanaf 2018. Wij nodigen u graag uit op woensdag 16 september aanstaande na het ROF om in een gezamenlijke commissie Ruimte en EFO meer informatie te krijgen over de kostenontwikkeling, de effecten en de oorzaken. Ook zullen wij aangeven welke mogelijkheden er zijn om de kosten en het afvalstoffentarief nog te beïnvloeden.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends

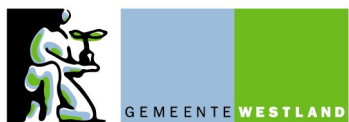
Bijlage: Begroting en realisatie afvalstoffenheffing

Bedragen in miljoen €

AFVALSTOFFENHEFFING	Begroting 2018	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na prorap	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021
Directe kosten afval	7,1	8,0	7,3	10,2	8,9	12,0	9,0	12,2
Inkomsten uit afvalstromen	-0,7	-0,6	-0,7	-0,6	-0,4	-0,7	-0,4	-1,0
Netto kosten	6,4	7,4	6,6	9,6	8,5	11,3	8,6	11,2
Indirecte overheadkosten	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
BTW	1,3	1,5	1,4	2,0	1,7	2,4	1,7	2,4
Totale kosten	8,3	9,4	8,6	12,2	10,8	14,3	10,9	14,3
Inkomsten afvalstoffenheffing	8,2	8,3	8,3	9,0	11,2	11,2	11,3	14,8
Kwijtschelding	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5
Totale opbrengsten	7,9	8,1	8,0	8,7	10,8	10,8	10,9	14,3
Tekort	0,4	1,3	0,6	3,5		3,5		
<i>Dekkingspercentage</i>	95%	86%	93%	71%	100%	76%	100%	100%

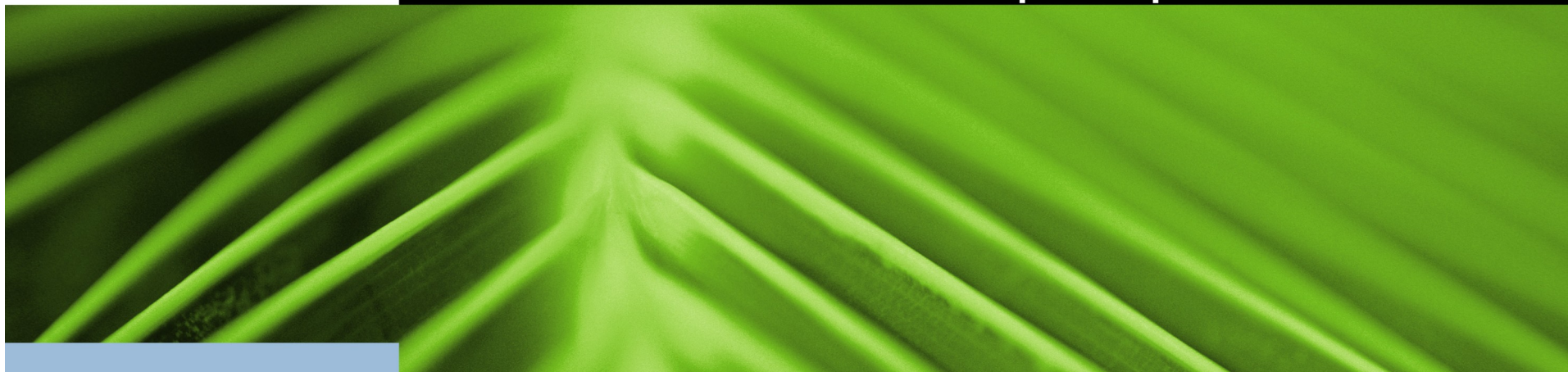
N.B. Voor de leesbaarheid zijn de bedragen afgerond op miljoenen euro's. Hierdoor kunnen er kleine afwijkingen zijn met wat er in officiële documenten is weergegeven.

Kostenontwikkeling afval

Extra commissie EFO/Ruimte op 16 september 2020

Inhoud

- Analyse kostenstijging afval
  - Constateringen en belangrijkste oorzaken
  - Gevolgen voor begroting 2020 en 2021
  - Totaalbeeld afvalstoffenheffing 2018-2021
- Nadere toelichting
  - Begroting en realisatie 2018 en 2019
  - Begroting 2020 na prorap en gewijzigde begroting 2021
  - Tarief afvalstoffenheffing
  - Tariefontwikkeling en vergelijking gemeenten
- Vervolgproces

Constateringen uit analyse

- Afvalkosten van 2018 (begroting) tot 2021 (nieuwe raming) toegenomen met €6 mln.
- Jarenlang is het tarief niet kostendekkend geweest
- Egalisatiereserve is voorgaande jaren ingezet bij saldotekorten

Belangrijkste oorzaken

- Duurdere contracten voor inzameling huisvuil met Renewi en voor inzameling oud-papier met HVC
- Toegenomen exploitatiekosten van de milieustraten
- Extra doorwerking van tariefstijging verbrandingsbelasting en volumestijging in kosten verwerking afval
- Corona heeft geleid tot meer bezoekers aan de milieustraat en meer verwerking van afval

N.B. Deze informatie is eerder met u gedeeld

Gevolgen begroting 2020 en 2021

- Budgetten voor afvalinzameling, afvalverwerking en inkomsten deelstromen moeten worden aangepast
- Totale mutatie van netto kosten voor de prorap 2020 bedraagt € 2,8 mln. (€ 3,5 mln. totale kosten) met structurele doorwerking
- Mutatie van totale kosten, incl. BTW en overhead, voor 2021 bedraagt € 3,4 mln.
- Tarief voor afvalstoffenheffing zou moeten stijgen met circa 31%

Totaalbeeld afvalstoffenheffing

Bedragen in miljoen €

AFVALSTOFFENHEFFING	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 na prorap	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021
Directe kosten afval	7,1	7,6	8,0	7,3	8,9	10,2	8,9	12,0	9,0	12,2
Inkomsten uit afvalstromen	-0,7	-0,6	-0,6	-0,7	-0,4	-0,6	-0,4	-0,7	-0,4	-1,0
Netto kosten	6,4	7,0	7,4	6,6	8,5	9,6	8,5	11,3	8,6	11,2
Indirecte overheadkosten	0,6	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
BTW	1,3	1,4	1,5	1,4	1,7	2,0	1,7	2,4	1,7	2,4
Totale kosten	8,3	9,1	9,4	8,6	10,8	12,2	10,8	14,3	10,9	14,3
Inkomsten afvalstoffenheffing	8,2	8,3	8,3	8,3	8,9	9,0	11,2	11,2	11,3	14,8
Kwijtschelding	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5
Totale opbrengsten	7,9	8,0	8,1	8,0	8,6	8,7	10,8	10,8	10,9	14,3
Tekort	0,4	1,1	1,3	0,6	2,2	3,5		3,5		
Dekkingspercentage	95%	88%	86%	93%	80%	71%	100%	76%	100%	100%

N.B. Voor de leesbaarheid zijn de bedragen afgerond op miljoenen euro's.

Begroting en realisatie 2018

- In 2018 afwijking netto kosten € 1,0 mln.⁽¹⁾:
  - Minder opbrengsten uit deelstromen (€ 0,1 mln.)
  - Meer directe afvalkosten (€ 0,9 mln.)
- Bijzonderheden in het jaar:
  - Minder opbrengsten uit deelstromen (€ 0,1 mln.)
  - Hogere exploitatiekosten vanwege extra inzet personeel milieustraten (€ 0,3 mln.)
  - Meer tonnages verwerkt door HVC (€ 0,1 mln.)
  - Meer ingezameld huisvuil door Renewi (€ 0,3 mln.)
  - Onder meer begeleiding, contractvorming, advies, onderzoek (€ 0,2 mln.)

⁽¹⁾ De afwijking betreft de netto kosten zonder indirecte overhead en BTW. Zie ook het totaalbeeld afvalstoffenheffing.

Begroting en realisatie 2019

- In 2019 afwijking netto kosten € 3,0 mln.⁽¹⁾:
  - Minder opbrengsten uit deelstromen (€ 0,1 mln.)
  - Meer directe afvalkosten (€ 2,9 mln.)
- Bijzonderheden in het jaar:
  - Minder opbrengsten uit deelstromen (€ 0,1 mln.)
  - Duurder contract Renewi voor inzameling (€ 1,0 mln.)
  - Toename verbrandingsbel. en volumes (€ 0,7 mln.)
  - Meer afval milieustraten door Renewi (€ 0,3 mln.)
  - Structurele inzet personeel milieustraten (€ 0,3 mln.)
  - Onderhoud en service (€ 0,3 mln.)
  - Kostenvergoeding sorteren PBD en overig (€ 0,3 mln.)

⁽¹⁾ De afwijking betreft de netto kosten zonder indirecte overhead en BTW. Zie ook het totaalbeeld afvalstoffenheffing.

Begroting 2020 na prorap

- In 2020 mutatie netto kosten € 2,8 mln.⁽¹⁾:
  - Meer opbrengsten uit deelstromen (-/- € 0,3 mln.)
  - Meer directe afvalkosten (€ 3,1 mln.)
- Bijzonderheden in dit jaar:
  - Meer opbrengsten uit papier (-/- € 0,2 mln.) en PBD (-/- € 0,1 mln.)
  - Inzameling oud-papier contract HVC (€ 0,6 mln.)
  - Overgangsregeling vrijwilligers (€ 0,1 mln.)
  - Volumestijging (corona) en tariefindexering, hierdoor:
    - Meer inzamelingskosten Renewi (€ 1,7 mln.)
    - Meer verwerkingskosten HVC (€ 0,4 mln.)
  - Afvalbeleid, onderhoud, service en overig (€ 0,3 mln.)

⁽¹⁾ De mutatie betreft de netto kosten zonder indirecte overhead en BTW. De totale kosten zijn 3,5 mln. Zie ook het totaalbeeld afvalstoffenheffing.

Gewijzigde begroting 2021

- In 2021 mutatie totale kosten € 3,4 mln., bestaande uit:
  - Mutatie netto kosten € 2,6 mln.
  - Indirecte overhead (€ 0,1 mln.) en BTW (€ 0,7 mln.)
- Bijzonderheden in 2021:
  - Structurele financiële effecten vanuit 2020
  - Gebaseerd op nieuw afvalbeleid
  - Vrijwilligersvergoeding komt te vervallen
  - Door bronscheiding meer opbrengsten PBD geraamd
  - Prognose volumetoename en tariefindexering in ramingen verwerkt

Tarief afvalstoffenheffing

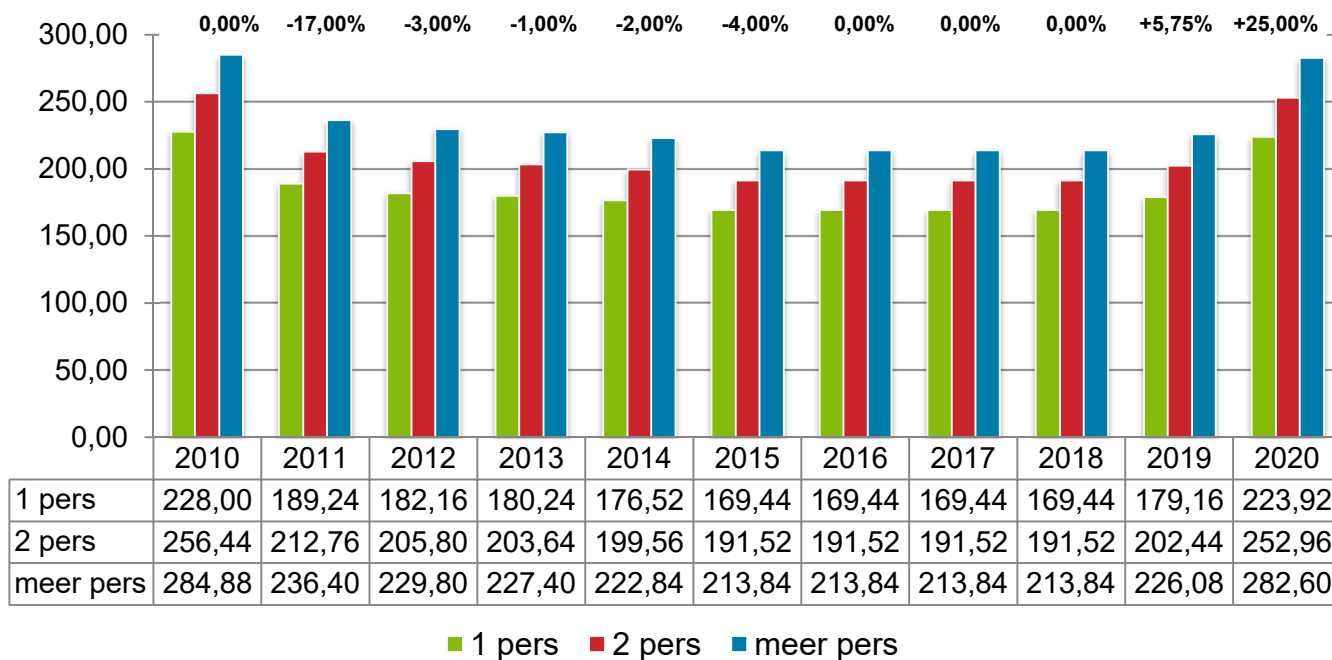
Volgens (beleid)kaders raad:

- Afval is gesloten circuit.
- Uitgangspunt voor afvalstoffenheffing is 100% kostendekkendheid.⁽¹⁾
- BTW van kosten en kwijtschelding verrekenen in tarief conform Financiële Verordening
- Stijging tarief afvalstoffenheffing nodig van circa 31%

⁽¹⁾ Toekomstige fluctuaties kunnen worden opvangen enerzijds door een tariefaanpassing en anderzijds door een onttrekking uit de voorziening of een combinatie van beide. Fluctuaties kunnen ontstaan door schommelingen in opbrengstprijzen, doorvoering van indexeringen, meer/minder afval door economische omstandigheden.

Tariefontwikkeling voorgaande jaren

Periode 2010 t/m 2020

Vergelijking omliggende gemeenten

Proforma doorrekening nieuw tarief en vergelijking met omliggende gemeenten:

	Westland Tarief 2020	Westland Tarief 2021	Midden- Delfland Tarief 2020	Maassluis Tarief 2020	Den Haag Tarief 2020	Delft Tarief 2020	Zoetermeer Tarief 2020	Rotterdam Tarief 2020
Eenpersoons huishouden	€ 223,92	€ 294,84	€ 281,40	€ 367,80	€ 242,04	225,76	€ 239,03	€ 285,90
Tweepersoons huishouden	€ 252,96	€ 333,12	n.v.t.	n.v.t.	€ 272,04	n.v.t.	€ 270,56	€ 342,50
Meerpersoons huishouden	€ 282,60	€ 372,12	€ 373,20	€ 427,80	€ 297,60	€ 353,66	€ 284,60	€ 370,80

N.B.: Andere gemeente moeten hun tarieven voor 2021 nog vaststellen. Onder andere gemeente Maassluis treft voorbereidingen voor nieuwe aanbestedingen.

Vervolgproces

- 10 nov: begrotingsbehandeling
- 8 dec: vaststelling verordening afvalstoffenheffing met doorwerking vastgestelde begroting